

Projekt

z dnia 16 lutego 2026 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W ŁAGOWIE**

z dnia 19 lutego 2026 r.

w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania a także w sprawie szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /t.j. Dz. U. z 2025r. poz. 1153/ oraz art. 17 ust. 1 pkt. 5, art. 50 ust. 6-6a ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. /t.j. Dz. U. z 2025r. poz. 1214 z późn. zm./ Rada Miejska w Łagowie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwała ustala szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwalniania od opłat, jak również tryb ich pobierania oraz szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług na terenie gminy Łagów

§ 2. Ilekróć w uchwale jest mowa o:

- 1) Ustawie o pomocy społecznej – rozumie się przez to ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- 2) Gminie – rozumie się przez to Gminę Łagów,
- 3) CUS – rozumie się przez to Centrum Usług Społecznych w Łagowie, ul. Rynek 62,
- 4) świadczeniobiorcy - osoby korzystające z usług opiekuńczych, w tym usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich i specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych przez Centrum Usług Społecznych lub inne podmioty, którym Gmina Łagów zleciła ich organizację,
- 5) specjalistyczne usługi opiekuńcze – specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

§ 3. 1. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowane będą w miejscu zamieszkania świadczeniobiorcy w dni od poniedziałku do piątku z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy.

2. Usługi opiekuńcze, w tym usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich i specjalistyczne usługi opiekuńcze przyznawane są na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, a także z urzędu za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

3. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz usługi sąsiedzkie przyznaje się na czas określony, adekwatny do indywidualnych potrzeb osoby zainteresowanej, wynikających w szczególności z wieku, stanu zdrowia, niepełnosprawności oraz sytuacji rodzinnej, z możliwością ponownej oceny zasadności dalszego świadczenia tych usług.

4. Usługi opiekuńcze przyznawane są na podstawie wywiadu środowiskowego oraz innych dokumentów niezbędnych do ustalenia sytuacji materialnej, rodzinnej, zawodowej i zdrowotnej świadczeniobiorcy, w tym posiadanej dokumentacji medycznej, jeżeli jest ona dostępna.

5. Specjalistyczne usługi opiekuńcze przyznawane są po przedstawieniu dokumentów potwierdzających sytuację materialną, rodzinną, zawodową oraz zdrowotną świadczeniobiorcy, w tym zaświadczenia lekarskiego lekarza specjalisty określającego konieczność świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych oraz rodzaj schorzeń.

§ 4. 1. Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich, zwane dalej usługami sąsiedzkimi, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, mogą być przyznawane również osobie dorosłej pozostającej w rodzinie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie z nią zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą, z uzasadnionych przyczyn, takiej pomocy zapewnić.

2. Usługi sąsiedzkie mogą być świadczone przez siedem dni w tygodniu, jak również w dni świąteczne, w wymiarze nie większym niż 2 godziny dziennie i nie większym niż 30 godzin miesięcznie.

3. Usługi sąsiedzkie przyznawane są po przedstawieniu dokumentów potwierdzających sytuację materialną, rodzinną, zawodową oraz zdrowotną świadczeniobiorcy.

§ 5. 1. Świadczeniobiorcy niespełniający odpowiedniego kryterium dochodowego, określonego w art. 8 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej, zwracają w części lub w całości poniesione przez Gminę wydatki na świadczenie usług opiekuńczych, tym usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich i specjalistycznych usług opiekuńczych - poprzez ponoszenie odpłatności za ich wykonanie, na warunkach określonych w ust. 2 - 4.

2. Ustala się koszt jednej godziny w przypadku:

- a) usług opiekuńczych i usług sąsiedzkich – w wysokości 1% minimalnego wynagrodzenia za pracę na podstawie art. 2 ust. 5 Ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2024 r. poz. 1773).
- b) specjalistycznych usług opiekuńczych – w wysokości iloczynu kosztu 1 godziny usług specjalistycznych wynikającej z zawartej umowy z podmiotem przyjmującym zlecenie oraz liczby godzin świadczonych usług w ciągu miesiąca.

3. Odpłatność za usługi opiekuńcze, w tym usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich i specjalistyczne usługi opiekuńcze jest dokonywana według procentowych wskaźników odpłatności, odnoszących się do ustalonego w ust. 2 ogólnego kosztu usług opiekuńczych, w tym usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich lub specjalistycznych usług opiekuńczych – zgodnie z poniższą tabelą, z uwzględnieniem ust. 4.

Dochód netto świadczeniobiorcy (osoby samotnej) lub dochód na osobę w rodzinie świadczeniobiorcy w stosunku procentowym do odpowiedniego kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust.1pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej	Wskaźniki odpłatności za usługi opiekuńcze liczone w procentach od ogólnego kosztu poszczególnych form tych usług	
	Osoba samotnie gospodarująca	Osoba w rodzinie
do 100%	nieodpłatnie	nieodpłatnie
powyżej 100 % do 150 %	15%	25%
powyżej 150 % do 200 %	25%	35%
powyżej 200 % do 250 %	35%	40%
powyżej 250 % do 300 %	40%	50%
powyżej 300 % do 350 %	50%	60%
powyżej 350 % do 400 %	60%	70%
powyżej 400 % do 450 %	70%	80%
powyżej 450 % do 500 %	80%	90%
powyżej 500 %	100%	100%

4. Opłatę za usługi opiekuńcze, w tym usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich i specjalistyczne usługi opiekuńcze - stanowi iloczyn ogólnego kosztu usług opiekuńczych, w tym usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich i specjalistycznych usług opiekuńczych i procentowych wskaźników odpłatności oraz liczby godzin tych usług, świadczonych u świadczeniobiorcy w ciągu miesiąca kalendarzowego.

§ 6. 1. Opłata za usługi opiekuńcze, w tym usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich i specjalistyczne usługi opiekuńcze jest uiszczana przez świadczeniobiorców za okres każdego miesiąca kalendarzowego z dołu, w oparciu o pisemne potwierdzenie wykonania tych usług przez świadczeniobiorcę w "Karcie realizacji usług opiekuńczych". Kartę realizacji usług opiekuńczych potwierdza świadczeniobiorca. W przypadku niemożności – z uwagi na stan zdrowia świadczeniobiorcy - powyższego potwierdzenia, fakt wykonania usług potwierdza członek rodziny świadczeniobiorcy, osoba świadcząca te usługi (opiekun) lub pracownik CUS w Łagowie.

2. Kartę realizacji usług opiekuńczych osobie wykonującej usługę wydaje CUS w Łagowie.

3. Karta realizacji usług opiekuńczych zawiera dane w zakresie:

- 1) określenia dnia (daty) wykonania usługi;
- 2) godziny wykonywanych usług w poszczególne dni;
- 3) sumę godzin wykonywanych usług w miesiącu rozliczeniowym;
- 4) zakres świadczonej usługi;
- 5) podpis świadczeniobiorcy, a w przypadku braku takiej możliwości podpis innej osoby, o której mowa w ust. 1.
- 6) podpis osoby wykonującej usługę.

4. Osoba wykonująca usługę zwraca Kartę realizacji usług opiekuńczych do CUS nie później niż do 5 dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu rozliczeniowym.

5. Na podstawie potwierdzonej Karty realizacji usług opiekuńczych CUS wylicza należną opłatę, uiszczenia opłaty za usługi opiekuńcze, w tym usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich i specjalistyczne usługi opiekuńcze, świadczeniobiorca dokonuje przelewem na rachunek bankowy CUS wskazany w decyzji administracyjnej – w terminie do 15 - go dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu rozliczeniowym.

§ 7. 1. W szczególnie uzasadnionych przypadkach na wniosek osoby zobowiązanej do ponoszenia odpłatności lub wniosek pracownika socjalnego istnieje możliwość częściowego lub całkowitego zwolnienia z ustalonej odpłatności w przypadku gdy wystąpi co najmniej jedna z wymienionych przesłanek:

- 1) przewlekła lub ciężka choroba,
- 2) gdy żądania zwrotu wydatków za udzielone świadczenie stanowiłoby dla osoby bądź rodziny nadmierne obciążenie finansowe lub niweczyłoby skutki udzielonej pomocy biorąc pod uwagę sytuację życiową, ekonomiczną, warunki rodzinne i mieszkaniowe,
- 3) konieczność ponoszenia przez świadczeniobiorcę odpłatności za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej, ośrodku wsparcia lub wszelkiego typu placówkach opiekuńczo- wychowawczych, leczniczo-rehabilitacyjnych, opiekuńczo-leczniczych lub pielęgnacyjno-opiekuńczych,
- 4) korzystanie z usług opiekuńczych, w tym usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich lub specjalistycznych usług opiekuńczych przez więcej niż jedną osobę w rodzinie, w tym co najmniej jedną przewlekle chorą,
- 5) zdarzenie losowe powodujące znaczne pogorszenie sytuacji materialnej świadczeniobiorcy,
- 6) poniesienie strat materialnych przez usługobiorcę powstałych w wyniku klęski żywiołowej,
- 7) ponoszenie udokumentowanych znacznych wydatków z powodu nagłej lub długotrwałej choroby lub niepełnosprawności, między innymi na leki i leczenie, zakup środków sanitarno-opatrunkowych, pieluchomajtek, artykułów medycznych jednorazowego użytku, konieczność rehabilitacji przekraczających 30% ich dochodu,
- 8) konieczność zabezpieczenia świadczeniobiorcy w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, w wymiarze powodującym, iż odpłatność za te usługi znacznie przewyższa możliwości finansowe świadczeniobiorcy.

2. Świadczeniobiorca może zostać zwolniony całkowicie lub częściowo z odpłatności za usług i także w innych przypadkach niż określone w ust. 1, na uzasadniony wniosek pracownika socjalnego.

3. Zwolnień z ponoszenia odpłatności, o których mowa w pkt. 1 niniejszego paragrafu dokonuje się w trybie decyzji administracyjnej wydanej przez dyrektora CUS na podstawie wywiadu środowiskowego, uzupełnionego dokumentacją potwierdzającą zasadność zwolnienia.

4. W przypadku niewywiązywania się osoby lub rodziny z uiszczenia naliczonej odpłatności za wykonane usługi, zwrot naliczonej opłaty będzie dochodzony na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej.

5. Zaprzestaje się dochodzenia zwrotu odpłatności za usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze lub usługi sąsiedzkie za miesiąc, w którym nastąpił zgon usługobiorcy.

§ 8. 1. Osoby korzystające z usług opiekuńczych, w tym usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich oraz specjalistycznych usług opiekuńczych, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, **mogą zostać częściowo lub całkowicie zwolnione z ponoszenia odpłatności**, w drodze decyzji administracyjnej, w szczególności w przypadku, gdy usługi te są realizowane:

- 1) w ramach programów rządowych Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej współfinansowanych ze środków dotacji celowej budżetu państwa,
- 2) w ramach projektów współfinansowanych ze środków programów regionalnych lub Funduszy Europejskich.

2. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, następuje **na wniosek świadczeniobiorcy lub z urzędu**, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego oraz ocenie sytuacji osobistej, rodzinnej i dochodowej osoby korzystającej z usług.

§ 9. Pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych lub usług opiekuńczych, świadczonych w tym w formie usług sąsiedzkich może zostać ograniczona lub uchylona w przypadku notorycznego naruszenia zasad współżycia społecznego przez osobę objętą pomocą lub inne osoby przybywające w miejscu świadczenia usług, a w szczególności w przypadku: nadużywania alkoholu, przejawów agresji, niestosownych obraźliwych, wulgarnych i dokuczliwych zachowań wobec osoby świadczącej usługi, oraz powtarzających się nieobecności lub utrudniania wykonania czynności opiekuńczych.

§ 10. 1. Przy ustalaniu zasadności przyznania usług opiekuńczych, w tym usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich, uwzględnia się fakt pobierania przez osobę lub członka jej rodziny świadczeń pielęgnacyjnych lub opiekuńczych przyznanych na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, jako jeden z elementów oceny sytuacji osobistej, rodzinnej i opiekuńczej osoby wymagającej wsparcia.

2. Okoliczność, o której mowa w ust. 1, **nie stanowi samodzielnej podstawy do odmowy przyznania usług**, jeżeli z przeprowadzonego wywiadu środowiskowego oraz analizy sytuacji życiowej osoby wymagającej wsparcia wynika konieczność zapewnienia tej formy pomocy.

§ 11. Traci moc Uchwała NR III/25/18 Rady Miejskiej w Łagowie z dnia 18grudnia 2018 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz określenia szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz trybu ich pobierania.

§ 12. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Łagów i oraz Dyrektorowi Centrum Usług Społecznych w Łagowie.

§ 13. 1. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

2. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2026 r.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: *Dz. U. z 2025 r. poz. 1214*, dalej: „ustawa o pomocy społecznej”) gminy realizują zadanie własne w postaci zapewnienia usług opiekuńczych. Stosownie do art. 50 ust. 6 i 6a tej ustawy, **rada gminy określa w drodze uchwały szczegółowe warunki przyznawania usług opiekuńczych**, szczegółowe warunki odpłatności za te usługi, warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz tryb ich pobierania, a także szczegółowe warunki przyznawania usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich, ich wymiar i zakres oraz sposób rozliczania wykonywania tych usług.

Ponadto, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 oraz art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: *Dz. U. z 2024 r. poz. 1465*), **rada gminy ma kompetencję do stanowienia aktów prawa miejscowego w sprawach pomocy społecznej**, w szczególności dotyczących zasad przyznawania świadczeń oraz określania zasad odpłatności za świadczenia realizowane w ramach zadań własnych gminy.

Dotychczas obowiązująca uchwała Nr III/25/18 Rady Miejskiej w Łagowie z dnia 18 grudnia 2018 r. wymaga aktualizacji w związku z:

1. koniecznością dostosowania przepisów do aktualnych aktów prawnych i standardów świadczenia usług pomocy społecznej;
2. potrzebą usystematyzowania zasad przyznawania i rozliczania usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych z wyłączeniem usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
3. wprowadzeniem regulacji dotyczących usług sąsiedzkich, które stanowią istotny element wsparcia społecznego, umożliwiając pomoc w codziennych czynnościach osobom starszym, samotnym lub z ograniczoną sprawnością;
4. koniecznością określenia szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od odpłatności oraz trybu ich pobierania, co zapewnia przejrzystość i jednolitość stosowania przepisów.

Wprowadzenie nowej uchwały pozwoli na:

- zapewnienie mieszkańcom gminy Łagów równego dostępu do usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych (z wyłączeniem osób z zaburzeniami psychicznymi) oraz usług sąsiedzkich;
- ujednolicenie zasad przyznawania usług i naliczania odpłatności, a także trybu zwolnień od opłat;
- określenie wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania ich wykonywania;
- dostosowanie regulacji do aktualnych potrzeb mieszkańców oraz standardów w zakresie pomocy społecznej.

Podjęcie niniejszej uchwały wynika z konieczności dostosowania lokalnych regulacji do aktualnego stanu prawnego oraz do potrzeb społecznych mieszkańców gminy, w szczególności seniorów i osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Uchwała porządkuje zasady przyznawania usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich, przewiduje mechanizmy odpłatności za te usługi oraz określa przesłanki i tryb częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, przy zachowaniu indywidualnej oceny sytuacji osoby korzystającej z pomocy.

Regulacje określone w uchwale mają na celu zarówno zwiększenie dostępności usług w środowisku lokalnym, jak i zapewnienie jasnych, przejrzystych zasad ich przyznawania oraz rozliczania, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przyjęte rozwiązania respektują zasadę **indywidualizacji świadczeń** oraz pozostawiają organowi właściwemu do przyznawania usług możliwość oceny każdej sprawy w trybie decyzji administracyjnej, co jest warunkiem zachowania zgodności z art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej oraz standardami nadzoru administracyjnego.

Mając na uwadze powyższe, uzasadnione jest podjęcie uchwały w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, określenia warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz trybu ich pobierania, a także w sprawie przyznawania, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania ich świadczenia. W konsekwencji uchwała ta zastępuje dotychczas obowiązującą uchwałę Nr III/25/18 Rady Miejskiej w Łagowie z dnia 18 grudnia 2018 r.

W świetle powyższego podjęcie uchwały jest zasadne i zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, w tym z kompetencjami rady gminy określonymi w ustawie o samorządzie gminnym oraz w ustawie o pomocy społecznej.